

Doorn, januari 2019

Pedagogisch handelen op Beukenrode Onderwijs (protocol gedrag)

Inleiding

Op Beukenrode Onderwijs wordt gewerkt vanuit de missie dat de school voor iedereen een veilige, rustige en nette plek is. Beukenrode Onderwijs biedt onderwijs aan leerlingen met uiteenlopende, soms complexe gedragsproblematiek. De school is dusdanig ingericht dat deze leerlingen – met hun intensieve ondersteuningsbehoeften - onderwijs kunnen volgen. Er blijven momenten dat leerlingen zich tijdelijk niet kunnen conformeren aan de basis. Met hun gedrag geven zij dan signalen af dat ze meer nodig hebben in de ondersteuning om zich weer te kunnen herstellen en tot leren te komen. Het protocol gedrag geeft weer welke ondersteuning op Beukenrode Onderwijs wordt geboden om te voldoen aan de vragen die de leerlingen met hun gedrag stellen. Tevens geeft het aan hoe eigen en andermans veiligheid gewaarborgd wordt.

Doelstelling

Dit schrijven “pedagogisch handelen” (protocol gedrag) is opgesteld om inzichtelijk te maken aan ouders, leerlingen en personeel wat Beukenrode Onderwijs inzet om de leerlingen een voorspelbare, veilige en rustige leeromgeving te bieden.

Opbouw

In het protocol wordt eerst ingegaan op de basishouding van de docenten als het gaat om pedagogisch handelen. Deze is gebaseerd op de visie van de school. Dit wordt opgevolgd met een uiteenzetting op verschillende niveaus van ondersteuning: Van basisondersteuning naar intensieve ondersteuning. Op de verschillende niveaus wordt omschreven:

- Kern van het niveau
- Signalen leerlingen (hoe ziet het gedrag er uit)
- Interventies (het handelen van de leerling, docent en/of omstanders)

Grondhouding binnen Beukenrode Onderwijs

De docenten van Beukenrode Onderwijs hanteren de volgende basishouding:

- Ik zeg wat ik doe en doe wat ik zeg
- Ik praat mét de ander
- Ik sta open voor de ander, ben geïnteresseerd in de ander
- Ik durf hulp te vragen en te geven
- Ik straal plezier uit en deel mijn succeservaringen
- Ik geef de ander feedback bij het wel of niet nakomen van deze afspraken.
- Ik maak complimenten telkens als de kans daartoe zich voordoet.

Basisondersteuning - Afspraken in de basis – niveau van rust (de basis)

Op het niveau van rust heeft de leerling adequaat leergedrag, neemt deel aan het onderwijsleerproces en stelt zich co-operatief op. Op dit niveau bestaat het handelen van de docent uit preventief handelen, dat wil zeggen focus op het behouden van de goede sfeer in de klas en de goede relatie met de leerling.

Niveau van lichte ondersteuning - niveau van kansrijke preventie (niveau 0)

Op het niveau van kansrijke preventie ontstaat er bij de leerling een zekere mate van opgewondenheid, prikkelbaarheid en spanning. Dit leidt ook tot lichte gedragsveranderingen. Kenmerkend voor dit niveau is dat met name de leerling zelf last heeft van zijn/haar gedrag. Het is aan de docent om de vraag achter het gedrag te zien en met lichte interventies de leerling in gedrag bij te sturen. Hierbij kan gedacht worden aan het helpen herinneren aan de verwachtingen en in contact met de leerling afspraken maken over wat de leerling nodig heeft om zichzelf bij te sturen. De leerling kan zich vervolgens weer richten op zijn/haar leertaken.

Niveau van matige ondersteuning – niveau van spanningsreductie (niveau 1)

Op het niveau van spanningsreductie neemt de spanning verder toe bij de leerling en dit uit zich in storend en respectloos gedrag, waar ook anderen last van ervaren. De docent neemt spanning-reducerende maatregelen zodat de leerling zich weer in zijn/haar gedrag kan herstellen. Hierbij moet gedacht worden aan het aanbieden van (herstel)ruimte en van gedragsalternatieven.

Niveau van intensieve ondersteuning – niveau van de-escalatie (niveau 2)

Op het niveau van de-escalatie neemt de spanning verder toe bij de leerling en dit uit zich in (vijandig) gedrag gericht op anderen. Dit gedrag wordt door anderen als onplezierig ervaren, niet gewenst. Het gedrag roept zekere spanning op en het maakt allerlei emoties los. Met het gedrag overschrijdt de leerling ook regels. De docent treedt de-escalerend op, hierbij moet gedacht worden aan grenzen stellen en onderhandelen.

Niveau van ingrijpen– niveau van professioneel ingrijpen (geweld beëindigen) (niveau 3)

Op het niveau van professioneel ingrijpen toont de leerling fysieke handelingen die direct tegen de omgeving gericht zijn en vijandig van aard zijn. Het kan hier gaan om gericht dreigen met fysieke handelingen en/of fysiek gewelddadig gedrag tegen de omgeving en tegen anderen tonen. Op dit niveau grijpt de docent in om de veiligheid van de leerling, omstanders en zichzelf zo snel mogelijk te herstellen.

Februari 2019:

Op Beukenrode Onderwijs wordt gewerkt aan een nadere concretisering van het bovenstaande, waarbij toegewerkt wordt naar een uniforme aanpak van de gedragingen op de verschillende niveaus. Voor de niveaus 2 en 3 wordt gebruik gemaakt van de methode RADAR. Het team heeft gedurende dit schooljaar een aantal bijeenkomsten om geschoold te worden in de RADAR-methode. Deze methode leert het personeel hoe te handelen bij agressie en geweld. De methode geeft het team handvatten en houvast om de leerling eenduidig, voorspelbaar en door iedere collega op dezelfde wijze te benaderen als de leerling de controle verliest over zijn eigen gedrag. Als er sprake is van een onveilige situatie, kan de leerling met veilige RADAR-technieken fysiek begeleid worden om de ruimte te verlaten. De RADAR-methode geeft tevens handreikingen om signalen tijdig waar te nemen, te analyseren en de-escalerend en preventief handelen in te zetten om agressief gedrag te voorkomen.